

Дубасенюк О.А. Спільні україно-польські наукові розвідки проблем сталого розвитку як чинник євроінтеграційних трансформацій // Незалежність Республіки Польща, незалежність України – шлях до євроінтеграції: матер. круглого столу. – Хмельницький: Наук. видавничий відділ. – 2014. – С. 47-48.

Олександра Дубасенюк,
доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки
(Житомирський державний університет імені І.Франка)

Спільні україно-польські наукові розвідки проблеми сталого розвитку як чинник євроінтеграційних трансформацій

Глобалізаційні та євроінтеграційні перетворення в світі, поширення ідей демократизації суспільства передбачають упровадження принципів сталого розвитку у світі і зокрема в Україні та Польщі як незалежних європейських держав. Сталий розвиток узагальнює в собі процес виживання і відтворення генофонду нації, активізації ролі кожної окремої людини в суспільстві, забезпечення її прав і свобод, збереження навколишнього природного середовища, формування умов для відновлення біосфери та її локальних екосистем, орієнтація на зниження рівня антропогенного впливу на природне середовище й гармонізацію розвитку людини в природі. Україна може забезпечити перехід до сталого розвитку виключно шляхом ефективного використання всіх видів ресурсів, модернізацією виробництва, розвитку науково-творчого потенціалу суспільства для розбудови і процвітання держави.

Мета статті: обґрунтувати концептуальні засади сталого розвитку та визначити шляхів забезпечення сталого розвитку держави, що має ґрунтуватися на визначенні стратегічних цілей державотворення з урахуванням реалій сьогодення, тенденцій розвитку світового співтовариства, місця і ролі України та Польщі в Європі та світі.

Досліджувана проблема актуалізована в останні роки у зв'язку з виконанням міжнародного польсько-українського проекту "Науковий дебют 2011 – 2014 – сталий розвиток", що організовано Бюро професора, доктора хабілітованого Єжі Бузика, посла Європарламенту у Раціборі спільно з НАПН України, Вищою школою менеджерською у Варшаві та Вищою професійною школою у Раціборі. До цієї важливої діяльності підключилися молоді науковці Житомирського державного університету імені Івана Франка та їх наукові керівники.

Євроінтеграційні процеси щодо забезпечення динамічного соціально-економічного зростання країн, збереження якості навколишнього середовища і раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, задоволення потреб сучасних і майбутніх поколінь через побудову високоефективної економічної системи стимулюють екологічну сталість, продуктивну працю, науково-технічний прогрес, а також мають соціальну спрямованість. Проблема сталого розвитку України і Польщі ґрунтується на притаманних державі геополітичних, географічних, демографічних, соціально-економічних та екологічних особливостях, з урахуванням яких основними завданнями сталого розвитку є:

- економічне зростання – формування соціально-орієнтованої ринкової економіки, забезпечення можливостей, мотивів і гарантій праці громадян, якості життя, раціонального споживання матеріальних ресурсів;

- охорона навколишнього природного середовища – створення громадянам умов для життя в якісному навколишньому природному середовищі з чистим повітрям, землею, водою, захист і відновлення біорозмаїття, реалізація екологічного імперативу розвитку виробництва;

- добробут – запровадження єдиних соціальних стандартів на основі науково обґрунтованих нормативів бюджетної забезпеченості одного жителя з урахуванням регіональних особливостей;

– справедливість – встановлення гарантій рівності громадян перед законом, забезпечення рівних можливостей для досягнення матеріального, екологічного і соціального благополуччя;

– ефективне використання природних ресурсів – створення системи гарантій раціонального використання природних ресурсів на основі дотримання національних інтересів країни та їх збереження для майбутніх поколінь;

– стабілізація чисельності населення – формування державної політики з метою збільшення тривалості життя і стабілізації чисельності населення;

– освіта – забезпечення гарантій доступності для одержання освіти громадян, збереження інтелектуального потенціалу країни;

– міжнародне співробітництво – активна співпраця з усіма країнами і міжнародними організаціями з метою раціонального використання екосистем, гарантування безпечного і сприятливого майбутнього.